

DWADZIEŚCIA PIĘĆ LAT POLSKIEGO TOWARZYSTWA INŻYNIERII EKOLOGICZNEJ

Aleksander Kiryluk¹

¹ Prezes Zarządu Głównego PTIE w Warszawie, Politechnika Białostocka, ul. Wiejska 45A, 15-351 Białystok,
e-mail: a.kiryluk@pb.edu.pl

STRESZCZENIE

Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej (PTIE) powstało w 1990 roku i uzyskało w tym samym roku osobowość prawną. Jest ono kontynuatorem Polskiego Komitetu Kształtowania i Ochrony Środowiska (powołanego w 1972 r.) w ramach struktur Naczelnej Organizacji Technicznej (aktualnie Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych). Głównym celem powołania PTIE było podejmowanie działań w zakresie dostosowywania rozwoju gospodarczego do wymogów kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego. Statutowe cele PTIE realizuje poprzez działalność ekspercką i publikacyjną. Merytorycznie działalność PTIE skupia się na popularyzowaniu racjonalnego użytkowania i ochrony środowiska przyrodniczego oraz naturalnych zasobów Ziemi. Przy aktualnie szybkim postępie naukowo-technicznym i dynamicznym rozwoju gospodarczym, nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, inżynieria ekologiczna swoją działalnością wpisuje się w politykę ekologiczną państwa i przyczynia się do tzw. zrównoważonego rozwoju, chroni, dostosowuje i tworzy warunki niezbędne do życia człowieka, roślin i zwierząt. Towarzystwo aktualnie ma dobrze ugruntowaną pozycję w świecie nauki poprzez wydawanie dwóch naukowych czasopism w wersji polskiej i anglojęzycznej. Współpracuje z różnymi ośrodkami naukowo-badawczymi i edukacyjnymi oraz przedsiębiorstwami, jak też z administracją samorządową i państwową w rozwiązywaniu lokalnych problemów gospodarczych ekologicznych. W artykule przedstawiono historię powstania i działalności PTIE oraz główne zakresy działań i najważniejsze osiągnięcia Towarzystwa w latach 1990–2015.

Słowa kluczowe: środowisko przyrodnicze, inżynieria ekologiczna, zrównoważony rozwój, antropopresja.

TWENTY FIVE YEARS OF THE POLISH SOCIETY OF ECOLOGICAL ENGINEERING

ABSTRACT

Polish Society of Ecological Engineering (PTIE) was founded in 1990 and received its legal personality in the same year. It is a continuation of the Polish Committee for Development and Environment Protection (established in 1972) within the framework of the Chief Technical Organization (now Federation of Engineering Associations). The main objective of the PTIE establishment was taking action to adapt to the requirements of economic development environmental protection development. The statutory objectives of PTIE are realized through experts activity and paper publication. In terms of content PTIE activity focuses on popularizing rational use and conservation of natural environment and earth's natural resources. With the current rapid advances in science, technique, dynamic economic development and overexploitation of natural resources, environmental engineering and its activities in line with the state of environmental policy it contributes to the so-called sustainable development, protection, adapts and creates the conditions necessary for human life, plants and animals. The Society currently has a well-established position in the world of science by issuing two scientific magazines in Polish and English. It cooperates with various research and educational centers, industries and as well as with local government, administration and state in solving local environmental economic problems. This paper presents the rise and activity of PTIE and major Society achievements in the years 1990–2015.

Keywords: natural environment, ecological engineering, sustainable development, anthropopressure.

ROLA INŻYNIERII EKOLOGICZNEJ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

Szybki postęp cywilizacyjny i rozwój gospodarczy powodują powstawanie zmian w zasobach i w jakości środowiska. Zmiany te są wynikiem stosowania nowych (nie zawsze sprawdzonych w praktyce) rozwiązań technologicznych w różnych dziedzinach gospodarki. Postęp i nowe technologie powodują powstawanie zmian w środowisku. Zmiany te przyjmują różnorodny charakter, oddziałują w sposób pośredni lub bezpośredni i nie zawsze w sposób korzystny dla środowiska. Bardzo często efekty tych zmian są w niewielkim stopniu przewidywalne.

Aktualnie przepisy w Unii Europejskiej i Polsce stanowią o konieczności opracowywania przy planowaniu i realizacji nowych inwestycji w środowisku ekspertyz lub ocen oddziaływania, jednoznacznie określających możliwy lub potencjalnie możliwy negatywny wpływ nowych technologii na środowisko. Zrozumienie konieczności dostosowywania nowych technologii zmieniających lub zagrażających środowisku na wszystkich etapach tworzenia inwestycji powinno być podstawową zasadą w zawodowej etyce każdego inżyniera. Obecność takiej świadomości i jej stosowanie w praktyce inżynierskiej pozwalają minimalizować negatywne zmiany w środowisku i zapewniają obowiązujący aktualnie w polityce ekologicznej tzw. zrównoważony rozwój (sustainable development). Należy mieć świadomość o nieuchronności zmian w środowisku i równocześnie podejmować działania ograniczające lub minimalizujące ich negatywne skutki. W projektowaniu technologii, obiektów i systemów, w realizacji inwestycji oraz w użytkowaniu nowoczesnej infrastruktury, zakładów produkcyjnych, zasobów geologicznych i struktury ekologicznej (biologicznie czynnej powierzchni ziemi), inżynier jest głównym sprawcą bezpośrednich i pośrednich następstw ekologicznych.

W tych działaniach bardzo ważną rolę powinna spełniać inżynieria ekologiczna będąca nowoczesną dyscypliną naukową a także praktyczną wiedzą wspomagającą racjonalne użytkowania i ochronę naturalnych zasobów Ziemi. W praktyce inżynieria ekologiczna powinna wspomagać rozwój nowej infrastruktury na obszarach przyrodniczo cennych poprzez kompleksową ocenę, diagnozę zmian w środowisku i proponowanie najkorzystniejszych rozwiązań przyjaznych dla ludzi roślin i zwierząt. Inżynieria ekologiczna to

teoretyczna i stosowana wiedza z wielu dziedzin nauki i techniki [Begemann, Schiechl, 1999]. Stanowi podstawę racjonalnego użytkowania i ochrony środowiska przyrodniczego oraz naturalnych i antropogenicznych zasobów. Służy ona ekologicznemu rozwojowi cywilizacji. Jednym z zadań inżynierii ekologicznej budowanie świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy i technicznych normatywów, technologii niezbędnych do racjonalizacji użytkowania zasobów i ochrony środowiska.

HISTORIA POWSTANIA I ROZWÓJ PTIE W LATACH 1990–2015

Idea utworzenia naukowego i praktycznego stowarzyszenia ludzi zainteresowanych i zaangażowanych w racjonalne kształtowanie środowiska powstawała w 1972 roku w Polskim Komitecie Kształtowania i Ochrony Środowiska istniejącym w ramach Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT). Należy przyjąć, że ten Komitet stał się początkiem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej (PTIE). W roku 1978 Komitet został przekształcony w Polski Komitet Kształtowania i Ochrony Środowiska NOT.

Komitet (PKKiOŚ) przygotowywał i upowszechniał wieloaspektowe problemowe materiały edukacyjne z zakresu inżynierii i kształtowania środowiska na regionalnych i ogólnopolskich. Opracowywane były także opinie i ekspertyzy na potrzeby Zarządu Głównego NOT, który podejmował działania w celu legislacji prawnych uwarunkowań ekologicznego zarządzania środowiskiem. W skład PKKiOŚ byli delegowani specjaliści z poszczególnych stowarzyszeń naukowo-technicznych NOT.

Na plenarnym posiedzeniu Rady Głównej NOT w dniu 9.10.1985 r. w referacie pt. „Ochrona środowiska przyrodniczego i zadania kadry inżynierskiej”. przedstawiona została przez PKKiOŚ syntetyczna ocena stanu środowiska w Polsce. Wskazano także na najpoważniejsze potencjalne jego zagrożenia, Rada Główna NOT podjęła w dniu 13 grudnia 1985 r. uchwałę nr 11 w sprawie kierunków i form działania Federacji NOT na rzecz kształtowania, ochrony i rewaloryzacji środowiska naturalnego. Uchwała ta określała ramy i ustaliła uwarunkowania racjonalnego użytkowania i ochrony środowiska w działaniach inżynierskich. Miały one polegać na uwzględnieniu na każdym etapie inwestycji wkraczających

w środowisko następujących aspektów: techniczno-produkcyjnych, prawno-organizacyjnych, w realizowaniu inwestycji:

- techniczno-produkcyjnych,
- prawno-organizacyjnych,
- społeczno-wychowawczych,
- ekonomiczne i wykonawczych.

Na tle dokonujących się dynamicznych wielokierunkowych przemian społeczno-politycznych w kraju oraz malejącego zaufania do istniejących struktur organizacyjnych, liderzy PKKiOŚ NOT doszli do przekonania, że niezbędne jest powołanie do życia niezależnej organizacji w zakresie ochrony i kształtowania środowiska [Siuta 2002].

W 1990 roku utworzona została grupa inicjatywna, która opracowała projekt statutu Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej, oraz zwołała Walne Zebranie członków założycieli, na którym wybrano władze Towarzystwa na lata 1990–1991. 18 maja 1990 roku dokonano rejestracji PTIE w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie VII Wydział Cywilny. Tą datę należy uznać za początek powstania i rozpoczęcia formalnej działalności PTIE w Polsce. Statut określa formalno prawne i merytoryczne ramy działalności PTIE, w tym m.in. zawiera następujące zapisy:

- PTIE posiada osobowość prawną,
- terenem działalności PTIE jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą władz naczelnych jest m. st. Warszawa,
- PTIE może tworzyć Oddziały Terenowe, które mogą uzyskać osobowość prawną oraz koła terenowe,
- PTIE może być członkiem międzynarodowych stowarzyszeń o podobnym charakterze,
- członkowie Towarzystwa dzielą się na: zwykłych, honorowych i wspierających.
- władzami PTIE są: Walny Zjazd, Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna, Sąd Koleżeński.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA, STAN OSOBOWY I LUDZIE TWORZĄCY PTIE

Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej zrzesza ludzi zainteresowanych zagadnieniami kształtowania i ochrony środowiska na obszarze Polski. Działalność ok. 300 członków PTIE odbywa się aktualnie w ramach 10 Oddziałów Terenowych, posiadających osobowość prawną. Działalnością PTIE kieruje Zarząd Główny, który powoływany jest przez Walny Zjazd

na 4-letnie kadencje. Od 1990 roku powoływano 7 Zarządów Głównych, do których wchodziła specjalistów z całej Polski [Statut 2003].

Członkowie założyciele PTIE (rok 1990)

- Jan Siuta
- Andrzej Obalski
- Anna Suszyna
- Apolonia Ostrowska
- Barbara Kozłowska
- Barbara Łącka-Pilaszek
- Bogusław Mielczarek
- Edward Garścia
- Grażyna Wasiak
- Jadwiga Sienkiewicz
- Jan Bożyszkowski
- Jerzy Grabek
- Józef Pałczyński
- Kazimierz Królikowski
- Krystyna Jopkiewicz
- Małgorzata Rejman-Czajkowska
- Paweł Amrożewicz
- Regina Truszkowska
- Stanisław Gawliński
- Stanisław Siemion
- Stanisław Zadrożny
- Wiesław Skorupski
- Zbigniew Smal

Składy osobowe Zarządu Głównego PTIE w kolejnych kadencjach

I kadencja 1990–1991:

- Jan Siuta – Prezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Rudzki – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Bogusław Mielczarek – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Kazimierz Królikowski – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Krystyna Jopkiewicz – Skarbnik Zarządu Głównego
- Paweł Ambrożewicz – Członek
- Jadwiga Pasynekiewicz – Członek
- Zbigniew Skorupski – Członek.

II kadencja 1992–1996:

- Jan Siuta – Prezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Rudzki – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Bogusław Mielczarek – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Stanisław Siemion – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego

- Jadwiga Pasyńkiewicz – Skarbnik Zarządu Głównego
- Barbara Bańkowska – Członek
- Edward Garścią – Członek
- Mieczysław Kordiuk – Członek
- Kazimierz Królikowski – Członek.

III Kadencja 1997–2000:

- Jan Siuta – Prezes Zarządu Głównego
- Teofil Mazur – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Rudzki – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Stanisław Mączyński – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Kazimierz Chłopecki – Skarbnik Zarządu Głównego
- Elżbieta Biernacka – Członek
- Gabriel Borowski – Członek
- Florian Gambuś – Członek
- Edward Garścia – Członek
- Mieczysław Kordiuk – Członek
- Barbara Kozłowska – Członek
- Adam Partyka – Członek
- Jadwiga Pasyńkiewicz – Członek
- Józef Sasik – Członek.

IV Kadencja 2000–2004:

- Jan Siuta – Prezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Nyc – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Rudzki – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Jacek Kiepuski – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Bogusław Żukowski – Skarbnik Zarządu Głównego
- Elżbieta Biernacka – Członek
- Bogusława Ciosmak – Członek
- Czesława Dulewska – Członek
- Barbara Filipek-Mazur – Członek
- Edward Garścią – Członek
- Józef Koc – Członek
- Joanna Kostecka – Członek
- Edward Krzywy – Członek
- Grażyna Kutya – Członek
- Jerzy Warych – Członek.

V Kadencja 2004–2008:

- Jan Siuta – Prezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Nyc – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Krzysztof Rudzki – Wiceprezes Zarządu Głównego

- Jacek Kiepuski – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Bogusław Żukowski – Skarbnik Zarządu Głównego
- Jan Dulewski – Członek
- Barbara Filipek-Mazur – Członek
- Edward Garścią – Członek
- Józef Koc – Członek
- Joanna Kostecka – Członek
- Edward Krzywy – Członek
- Grzegorz Kusza – Członek
- Stefan Kuśmierczyk – Członek
- Zdzisław Małcki – Członek
- Janusz Ostrowski – Członek
- Jerzy Ślusarczyk – Członek
- Kazimierz Warmiński – Członek
- Marian Wydrzyński – Członek.

VI Kadencja 2008–2012:

- Barbara Wiśniowska-Kielian – Prezes Zarządu Głównego
- Joanna Kostecka – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Grzegorz Kusza – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Jacek Kiepuski – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Jacek Palige – Skarbnik Zarządu Głównego
- Gabriel Borowski – Członek
- Edward Krzywy – Członek
- Zdzisław Małcki – Członek
- Józef Koc – Członek
- Ryszard Pokładek – Członek
- Krzysztof Pulikowski – Członek
- Edward Krzywy – Członek
- Wiera Sądej – Członek.

VII Kadencja 2012–2016:

- Aleksander Kiryluk – Prezes Zarządu Głównego
- Jan Siuta – Prezes Honorowy
- Joanna Kostecka – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Romuald Żmuda – Wiceprezes Zarządu Głównego
- Elżbieta Skorbiłowicz – Sekretarz Generalny Zarządu Głównego
- Barbara Wiśniowska-Kielian – Skarbnik Zarządu Głównego
- Gabriel Borowski – Członek
- Jacek Kiepuski – Członek
- Józef Koc – Członek
- Michał Kopeć – Członek

- Edward Krzywy – Członek
- Grzegorz Kusza – Członek
- Ryszard Pokładek – Członek
- Zdzisław Małecki – Członek
- Józef Sawa – Członek
- Agata Szymańska-Pulikowska – Członek
- Józefa Wiater – Członek.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA PTIE W LATACH 1990–2015

W roku 1990 Uchwałą ZG PTIE powołano w ramach PTIE Zakład Inżynierii Ekologicznej (ZIE), który formalnie funkcjonował w latach 1990–2002. ZIE prowadził głównie działalność wydawniczą, edukacyjną naukowo-badawczą i konsultacyjną. Wspólnie z Zarządem Głównym PTIE organizował konferencje naukowo-techniczne.

Zakładem kierował (w randze dyrektora) Stanisław Siemion. W miarę upływu czasu malała twórcza działalność Zakładu, powodowana między innymi pogarszającym się stanem zdrowia jego dyrektora oraz malejącym zapotrzebowaniem na oferowane usługi. Sukcesywnie działalność ZIE przejmowana była przez nowopowstałe Oddziały Terenowe. Działalność ZIE przyczyniła się znacząco do ożywienia i uaktywnienia współpracy PTIE z proekologicznymi środowiskami w kraju.

Wielodyscyplinowy i wielobranżowy charakter PTIE ukierunkowanego głównie na ekologiczną aplikację wiedzy i technologii oraz systemów gospodarowania zasobami naturalnymi i antropogenicznymi, jak też znaczne regionalne zróżnicowanie specjalności członków, sprawiają że merytoryczne zakresy działania terenowych jednostek organizacyjnych Towarzystwa są dalekie od jednorodności. Ponadto zakresy ich działalności zmieniają się w czasie, stosownie do lokalnych i terenowych potrzeb. Sprzyja temu bardzo duża autonomia (w tym osobowość prawną) poszczególnych oddziałów terenowych.

Zarząd Główny PTIE inspiruje oraz integruje merytoryczną i organizacyjną działalność ogniw terenowych, a także organizuje krajowe konferencje problemowe i prowadzi działalność wydawniczą. Dotychczasowa działalność oddziałów Towarzystwa koncentruje się głównie w regionalnych środowiskach naukowo-technicznych oraz na realizacji zadań wynikających z potrzeb samorządowego, państwowego i gospodarczego zarządzania środowiskiem na ich terenach.

Organizacja konferencji problemowych o zasięgu krajowym, realizowana jest przeważnie wspólnie z wieloma innymi jednostkami naukowymi, gospodarczymi, samorządowymi, w tym wspierającymi finansowo.

Merytoryczna działalność PTIE koncentruje się głównie na opracowywaniu analizy i wskazywaniu ważnych i problemowych zagadnień ochrony i racjonalnego użytkowania środowiska oraz naturalnych zasobów. Ważną częścią działalności jest organizowanie interdyscyplinarnych konferencji naukowych i edukacyjnych. Do najważniejszych osiągnięć PTIE należy zaliczyć:

- opracowywanie, publikowanie i upowszechnianie wiedzy w zakresie przeciwdziałania degradacji środowiska oraz sposobów ochrony i racjonalizacji użytkowania środowiska;
- współdziałanie z różnymi organizacjami (w tym z administracją) w rozwiązywaniu problemów ekologiczno-gospodarczych;
- uczestniczenie w procedurach legislacyjnych w zakresie działań ekologicznych;
- opiniowanie, poradnictwo i konsultacje ekoinżynierskie dla społeczności lokalnych.

Najważniejsze konferencje i seminaria organizowane przez PTIE w latach 1992–2002

- „Ekologiczne problemy w energetyce” – seminarium naukowe, Opole 5–6 czerwca 1992 r.
- Przyrodnicze użytkowanie osadów ściekowych - terenowa konferencja naukowo-techniczna Puławy – Lublin – Jeziórko 1996, zorganizowana wspólnie z Instytutem Ochrony Środowiska, Instytutem Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Bio-Ecology Services Sp. z o.o., Hydrocentrum” S.A., Kopalnią Siarki „Jeziórko”, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie.
- Przyrodnicze użytkowanie osadów ściekowych – II Konferencja naukowo-techniczna Puławy-Lublin-Jeziórko 1996, zorganizowana wspólnie z Instytutem Ochrony Środowiska, Instytutem Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Bio-Ecology Services, Przedsiębiorstwem Rekultywacji Terenów Pogórnich w Jeziórku.
- Przyrodnicze użytkowanie osadów ściekowych – III Konferencja naukowo-techniczna Świnoujście 9-11.06 1999, zorganizowana wspólnie z Instytutem Ochrony Środowiska, Bio-Ecology Services Sp. z o.o., Narodową Fundacją Ochrony Środowiska – Zakładem Technicznych Usług Komunalnych w Szczecinie.

- Przyrodnicze użytkowanie osadów ściekowych – IV Konferencja naukowo-techniczna Bydgoszcz 4–6.06 2001, zorganizowana pod patronatem Ministra Środowiska A. Tokarczuka, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego W. Achramowicza.
- Gazyfikacja kraju i jej znaczenie dla ochrony środowiska. Seminarium naukowo-techniczne w Warszawie 1995 r., zorganizowane wspólnie z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem, Fundacją Ekogaz Warszawa.
- Technologie odolejania gruntów, odpadów, ścieków – I Konferencja naukowo-techniczna Gorlice-Wysowa Zdrój, 1997 r. zorganizowana wspólnie z: Bio-Ecology Services Sp. z o.o. Joint Venture, Rafinerią Nafty „Glimar” SA. w Gorlicach.
- Technologie odolejania gruntów, odpadów, ścieków – II Konferencja naukowo-techniczna. Wysowa Zdrój 2000 r, zorganizowana wspólnie z Bio-Ecology Services Sp. z o.o. Joint Venture, Rafinerią Nafty „Glimar” SA. w Gorlicach, Rafinerią Nafty „Jedlicze” S.A.
- Technologie odolejania gruntów, odpadów, ścieków – III Konferencja naukowo-techniczna. Wysowa Zdrój 2003 r, zorganizowana wspólnie z: Bio-Ecology Services Sp. z o.o. Joint Venture, Rafinerią Nafty „Glimar” S.A. w Gorlicach, pod patronatem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Krzysztofa Zaremby.
- Ograniczenie niskich emisji w dużych aglomeracjach miejskich – Konferencja naukowo-techniczna w Warszawie 1999 r., zorganizowana wspólnie z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem, Fundacją Ekogaz Warszawa
- Ochrona i rekultywacja gruntów – Konferencja naukowo-techniczna w Baranowie Sandomierskim 2000 r. zorganizowana wspólnie z Instytutem Ochrony Środowiska, Przedsiębiorstwem Rekultywacji Terenów Górniczych „Jeziórko”. pod patronatem Ministra Środowiska Antoniego Tokarczuka, Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego Wojciecha Bradeckiego, Wojewody Podkarpackiego Z. Sieczkosia.
- Biopreparaty w ochronie i użytkowaniu środowiska – Konferencja naukowo-techniczna w Krynicy Górskiej 2001 r, zorganizowana wspólnie z Bio-Ecology Services sp. z o.o.
- Ekoinżynieria dla ekorozwoju – konferencja naukowo-techniczna w Turawie k/Opola (2–10 maja 2002 r), zorganizowana wspólnie z

Instytutem Ochrony Środowiska, Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrzu, Wydziałem Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego, Elektrownią OPO-LE SA., pod patronatem Ministra Środowiska S. Żelichowskiego, JM. Rektora Uniwersytetu Polskiego S. Nicieji. Kierunkowe problemy na konferencji to:

- optymalizacji sposobów odnowy i profilaktyki ekologicznej na terenach degradowanych,
- racjonalizacji struktur ekologicznych i użytkowania ziemi,
- ekologizacji użytkowania zasobów naturalnych i antropogenicznych.

Konferencje i seminaria zorganizowane w okresie V kadencji Zarządu Głównego PTIE (2004–2008)

- Kojarzenie gospodarki odpadami z rekultywacją gruntów w gminach województwa Mazowieckiego, 2004 r.
- Stan i możliwości gospodarki odpadami ulegającymi biodegradacji w województwie pomorskim, 2005 r.
- Nowoczesne technologie natleniania w ochronie i użytkowaniu środowiska. 2006 r.
- Rekultywacja terenu składowania ziemi okrzemkowej. 2007 r.
- Przyrodnicze i kulturowe aspekty Ziemi Kalisko-Pleszewskiej, 2008 r.

Pełniejsze informacje o działalności wszystkich Terenowych Oddziałów PTIE w latach 2004–2008 zamieszczono w 20 numerze Inżynierii Ekologicznej (2008 r).

Konferencje i seminaria zorganizowane przez Oddziały Terenowe w okresie VI kadencji Zarządu Głównego PTIE (2008–2012)

Opolski Oddział PTIE

W 2009 r. roku zorganizowano 3 seminaria na następujące tematy:

- Uwarunkowanie przyrodnicze i kulturowe Królestwa Buthanu,
- Odnawialne źródła energii – aspekt ekologiczny i ekonomiczny,
- Kogeneracja energii w oparciu o układy ORC.

W 2010 r. współorganizowano konferencję pt. „Ekologiczne problemy w energetyce”. Konferencja ta przesądziła w dużej mierze o kontynu-

owaniu budowy Elektrowni Opole (według uaktualnionego projektu technologii spalania węgla oraz instalacji ochrony środowiska), mimo bardzo dużych obaw lokalnej społeczności i sprzeciwu niektórych prominentnych osobistości. Elektrownia Opole spełniła nie tylko podstawowe wymogi energetyki węglowej przełomu XX/XXI wieku, lecz także przyczyniła się istotnie do ekologicznego i społeczno-gospodarczego rozwoju regionu.

W 2011 r. zorganizowano seminaria nt.:

- Energia odnawialna, a zrównoważony rozwój regionów Europy.
- Endemity Tadżykistanu – światowa ostoja bioróżnorodności.
- Przyrodnicze i kulturowe uwarunkowania rozwoju Republiki Buriacji.

W 2012 r. zorganizowano seminaria nt.:

- Bezwykopowa metoda budowy i renowacji sieci wodno-kanalizacyjnych z zastosowaniem rur Hobas.
- Environmental protection in the Czech Republic.
- Development of rural areas and marginal areas in the Czech Republic.

Południowo-Wschodni Oddział PTIE w Rzeszowie

W 2009 r. zorganizowano wspólnie z PTG trzy zebrania naukowe i ogłoszono referaty:

- Zastosowanie biopreparatu EM w gospodarce komunalnej.
- Woda stołowa czy mineralna?
- Wermikompostowanie w skrzynkach ekologicznych.

W 2011 r. zorganizowano 4 zebrania naukowe na których ogłoszono następujące referaty:

- Wykorzystanie substancji saponinowych w ochronie środowiska i zdrowia zwierząt gospodarskich.
- Ogródki działkowe w koncepcji wysp i korytarzy ekologicznych w Rzeszowie.
- Koncepcja ogrodu przyjaznego motylom.
- Możliwości pozyskiwania i wykorzystania wermikompostu i biomasy dżdżownic *Eisenia fetida*.
- Ocena wybranych technologii zrywki drewna w lasach górskich.
- Miejskie psie szlaki – snobizm czy konieczność?

W 2012 roku zorganizowana została ogólnopolska konferencja pt. „Retardacja materialnego przekształcania zasobów. Osiągnięcia, problemy, perspektywy”.

W tym samym roku zorganizowano także dwa zebrania naukowe na których ogłoszono następujące referaty:

- Zasady dobrej praktyki w ochronie roślin w gospodarstwach małoobszarowych Podkarpacia.
- Bioekonomia szansą dla zrównoważonego rozwoju.

Olsztyński Oddział PTIE

W 2008 r. zorganizowano seminarium nt. „Wykorzystanie osadów ściekowych do nawożenia wierzby energetycznej”.

W 2009 r. Oddział był współorganizatorem III ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. „Kształtowanie i ochrona środowiska – uwarunkowania przyrodnicze, techniczne i społeczno-ekonomiczne”.

W 2010 r. zorganizowano obrady Olsztyńskiego Okrągłego Stołu Odpadowego nt. „Gospodarka odpadami dla czystego środowiska”.

W 2011 r. współorganizowano IV ogólnopolską konferencję nt. „Kształtowanie i ochrona środowiska o zróżnicowanych walorach przyrodniczych”.

Lubelski Oddział PTIE

Wspólnie z Lubelskim Towarzystwem Naukowym organizuje sukcesywnie konferencje problemowe pt. „Forum Inżynierii Ekologicznej” w Nałęczowie oraz publikuje ich dorobek w postaci monografii problemowych.

W 2010 r. zorganizowano konferencję nt. „Odnawialne źródła energii oraz zagospodarowanie odpadów”.

W 2012 r. zorganizowano konferencję nt. „Proekologiczne techniki i technologie w uwarunkowaniach środowiskowych funkcji rekreacyjnych uzdrowisk”.

Podlaski Oddział PTIE

W 2009 r. Oddział współorganizował II międzynarodową konferencję naukowo-techniczną nt. „Mokradła i ekosystemy słodkowodne – funkcjonowanie, zagrożenia i ochrona”.

W 2011 r. Oddział współorganizował międzynarodową konferencję naukowo-techniczną nt. „Problemy gospodarki wodno-ściekowej w regionach rolniczo-przemysłowych”.

W 2012 r. zorganizowano wspólnie z Politechniką Białostocką i Uniwersytetem w Białymstoku III międzynarodową konferencję nt. „Mokradła i ekosystemy słodkowodne – funkcjonowanie, zagrożenia i ochrona”.

Oddział PTIE Ziemi Kaliskiej

W 2008 r. zorganizowano konferencję nt. „Przyrodnicze i kulturowe aspekty Ziemi Kalisko-Pleszewskiej”.

W 2009 roku zorganizowano wystawę nt. „Udział 25 Kaliskiej Dywizji Piechoty Armii Polnań w wojnie obronnej 1939” oraz zorganizowano konferencję nt. „Rolnictwo i Wspólna Polityka Rolna w świetle wyzwań środowiskowych”.

Krakowski Oddział PTIE

W 2008 r. Oddział współorganizował konferencję nt. „Substancje toksyczne w środowisku”.

W 2010 r. na zebraniach naukowych Oddziału wygłoszono następujące referaty:

- Alternatywne sposoby wyznaczania zasięgu przekształceń środowiska glebowego na przykładzie rejonu olkuskiego.
- Zastosowanie stymulacji laserowej wybranych odmian wierzby w celu zwiększenia możliwości zagospodarowania terenów zasolonych.
- Zróżnicowanie roślinności strefy brzegowej wybranych oczek wodnych.
- Fitoremediacja nitrofitowa w przydomowej oczyszczalni ścieków.

Współorganizowano VI międzynarodową konferencję naukową nt. „Toksyczne substancje w środowisku”.

W 2011 r. na zebraniach naukowych Oddziału wygłoszono następujące referaty:

- Problemy optymalizacji systemu transportu odpadów.
- Mikrobiologiczne metody poprawy jakości ceramicznych surowców ilastych.

W 2012 roku wygłoszono na zebraniu naukowym referat pt. „Aktywność dehydrogenaz wskaźnikiem żyzności gleb”.

Szczeciński Oddział PTIE

W 2008 r. zorganizowano dwie konferencje naukowe nt.

- Rekultywacja gleb leśnych i rolniczych.
- Drzewa i krzewy na terenach rekultywowanych i zdegradowanych.

W 2009 roku zorganizowano IX międzynarodową konferencję nt. „Nawozy naturalne, organiczne i mineralne” oraz I międzynarodową konferencję nt. „Tereny zdegradowane i rekultywowane-możliwości ich zagospodarowania”.

W 2010 roku zorganizowano konferencję międzynarodową nt. „Przyrodnicze wykorzystanie ubocznych produktów spalania węgla z biomasą”.

W 2011 r. zorganizowano konferencję nt. „Możliwości wykorzystania ubocznych produktów spalania z energetyki oraz odpadowych produktów gospodarki komunalnej”.

Konferencje i seminaria zorganizowane przez Oddziały Terenowe w okresie VII kadencji Zarządu Głównego PTIE (2012–2016)

Krakowski Oddział PTIE

W 2013 r. Oddział był współorganizatorem VII międzynarodowej konferencji naukowej nt. „Toksyczne substancje w środowisku”.

W 2014 r. zorganizowano 2 posiedzenia naukowe na których wygłoszone zostały referaty:

- Możliwości zastosowania biogazu jako paliwa w transporcie samochodowym.
- Fitotoksyczność nanosrebra określana w testach kiełkowania nasion.

Szczeciński Oddział PTIE

W 2013 r. nie organizowano seminariów i konferencji. W 2014 r. Oddział organizował konferencję nt. „Uprawa i wykorzystanie roślin o nasionach bezglutenowych do celów spożywczych”.

Dolnośląski Oddział PTIE we Wrocławiu

Wraz z Instytutem Kształtowania i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu Oddział zorganizował w dniach 28-30.05.2014 r., konferencja naukową pt. „Gospodarka wodna w kształtowaniu i ochronie środowiska”.

Podlaski Oddział PTIE w Białymstoku

Współorganizowano w 2013 r. konferencję nt. „Mokradła i ekosystemy słodkowodne – funkcjonowanie, zagrożenia i ochrona”.

W 2014 roku zorganizował seminarium pt. „Ekoinżynieria w teorii i w praktyce”.

Opolski Oddział PTIE

W 2013 r. zorganizowano dwa seminaria na następujące tematy:

- Naukowe perspektywy poprawy stanu środowiska wodnego Turawa.
- Opolski Ogród Botaniczny – stan aktualny, rozważania na temat koncepcji ogrodu i możliwości zaangażowania studentów Architektury Krajobrazu i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Opolskiego przy realizacji inwestycji.

W 2014 r. zorganizowano dwa seminaria:

- Wyjazdowe Seminarium na terenie Nadleśnictwa Opole, wraz z referatem na temat: „Opolski Ogród Botaniczny – koncepcja przestrzenno-urbanistyczna projektowanych”.
- Seminarium, na temat: „Adaptacja rozwiązań kompostowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz badań i oceny 4-dniowego zapotrzebowania na tlen (AT4)”.

Olsztyński Oddział PTIE

W 2013 r. Oddział współuczestniczył w zorganizowaniu pięć seminariów na następujące tematy:

- Gospodarka na użytkach zielonych.
- Potrzeby i techniki nawodnień.
- Ochrona wód w zlewni Morza Bałtyckiego.
- Problemy nawodnień we współczesnym rolnictwie.
- Systemy automatycznego nawożenia i nawadniania.

W 2014 r. Oddział współorganizował lub uczestniczył w 11 konferencjach i seminariach, w tym m.in.:

- Wpływ monokultur oraz zróżnicowanej uprawy roli na stabilność agroekosystemów.
- Międzynarodowe Warsztaty Computer Image Analysis in Biosciences.
- Interdyscyplinarny charakter GIS.
- Polska krajem niedoboru, czy nadmiaru wody.
- West Siberian peatlands and carbon cycle – past and present.

Oddział PTIE Ziemi Kaliskiej

W 2013 r. zorganizowano seminarium na temat „Zagrożenia osuwiskowe skarp w dolinach rzek: Proсны, Swędrni, Krępiczy w granicach miasta Kalisza”.

W 2014 r. Oddział zorganizował dwa semina-ria na temat:

- Zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane wykonaniem w sposób wadliwy zabezpieczenia składowiska odpadów w Tłokini Kościelnej k/Kalisza.
- Oddziaływanie wybranych obiektów przemysłowych i infrastruktury sanitarnej na środowisko w zlewni rzeki Bawół.

Południowo-Wschodni Oddział PTIE w Rzeszowie

W 2013 roku zorganizowano XI Podkarpacką Konferencję Edukacyjną i warsztaty na rzecz zrównoważonego rozwoju.

W tym samym roku zorganizowano trzy zebrania naukowe, na których wygłoszono referaty:

- Gleby Magurskiego Parku Narodowego.
- Szata roślinna Meksyku.
- Możliwości zastosowania pylistego keramzytu w aspekcie wspomaganie technologii osadu czynnego.

W 2014 roku Oddział zorganizował dwa zebrania naukowe na temat:

- Edukacja środowiskowa dzieci i dorosłych.
- Populacje dżdżownic w wybranych ekosystemach.

Z organizowanych przez Oddziały Terenowe konferencji i seminariów zostały opublikowane materiały konferencyjne. Wiele artykułów po recenzjach zostało opublikowanych w kolejnych numerach czasopisma Inżynieria Ekologiczna. Prace były także zamieszczane w Zeszytach Naukowych Południowo-Wschodniego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej z siedzibą w Rzeszowie i Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego Oddział w Rzeszowie oraz w Zeszytach Naukowych Inżynierii Lądowej i Wodnej w Kształtowaniu Środowiska wydawanych przez Zarząd Oddziału PTIE Ziemi Kaliskiej

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I EDUKACYJNA PTIE

W latach 1992–2000 publikowano osobowe i firmowe wykazy dorobku oraz oferty specjalistycznych usług w wydawnictwie „Kto jest kim w inżynierii ekologicznej”, sponsorowanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

W latach 1994–1999 wydawano miesięcznik naukowo-techniczny pt. „Ekoinżynieria” sponsorowanym przez NFOŚiGW. Opublikowano w nim 278 artykułów naukowo-technicznych i edukacyjnych oraz „Leksykon inżynierii ekologicznej”.

Naukowo-techniczne i edukacyjne materiały w zakresie inżynierii ekologicznej publikowano i upowszechniano z udziałem znawców zagadnień, specjalistycznych firm, funduszy publicznych, pod patronatem urzędów państwowych i samorządowych.

Aktualnie pod patronatem PTIE wydawane są dwa czasopisma w cyklu ciągłym:

- Inżynieria Ekologiczna – w języku polskim,
- Journal of Ecological Engineering – w języku angielskim.

Pierwsze tomy Inżynierii Ekologicznej powstawały jako seria wydawnicza w postaci książek formatu B5, wydawane nieregularnie, opatrzone numerami ISBN (każdy tom miał odrębny numer), zawierające artykuły naukowe prezentowane podczas konferencji naukowo-technicznych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej:

- Nr 1 – materiały konferencji nt. „Ochrona i rekultywacja gruntów” w Baranowie Sandomierskim w dniach 14-16 czerwca 2000 r.
- Nr 2 – materiały konferencji nt. „Technologie odolejania gruntów, odpadów, ścieków”, Wysocka Zdrój, 20-22 wrzesień 2000 r.
- Nr 3 – materiały konferencji nt. „Przyrodnicze użytkowanie osadów ściekowych”, Bydgoszcz 4-6 czerwca 2001 r.
- Nr 4 – materiały konferencji nt. „Biopreparaty w ochronie i użytkowaniu środowiska”, Warszawa 2001 r.

Niektóre części serii opracowane i drukowane były przez oddziały terenowe PTIE, na przykład numery 11, 12, 13, 15, 16, 17 powstały w Olsztynie z inicjatywy prof. Józefa Koca.

Nr 18 (2007) zawierał materiały konferencji naukowej nt. „Rola melioracji wodnych w inżynierii, kształtowaniu i ochronie środowiska”, które odbyła się w dniach 19–21 września 2007 r. we Wrocławiu i Polanicy Zdroju. Nr 20 (2008) był ostatnim tomem serii wydawniczej opatrzonym numerem ISBN.

W roku 2009 redakcja przeniesiona została z Warszawy do Lublina – do Oddziału Lubelskiego PTIE w Politechnice Lubelskiej. W tym czasie Inżynieria Ekologiczna została zarejestrowana jako czasopismo i nadano ciągły numer ISSN 2081-139X. Czasopismo ukazywało się początkowo nieregularnie, natomiast od roku 2011 (od Nr 24) ukazuje się regularnie w cyklu kwartalnym. Czasopismo przeszło procedurę ewaluacyjną w MNiSzW w 2010 r. i uzyskało 6 pkt. W następnej ewaluacji (w 2012 r.) czasopismo uzyskało 5 pkt.

Do końca roku 2014 czasopismo ukazywało się w wersji drukowanej oraz elektronicznej. Od początku roku 2015 ukazuje się tylko w wersji elektronicznej na stronie internetowej: www.ineko.net.pl. Wydawanie czasopisma w wersji elektronicznej spowodowało wzrost zainteresowania publikowaną tematyką i ułatwiło dostęp do artykułów zamieszczanych w czasopiśmie. Wersja elektroniczna obsługiwana jest przez „zautomatyzowany” system składania i redagowania publika-

cji Editorial System i jest zarejestrowana pod odrębnym numerem ISSN 2392-0629. Czasopismo indeksowane jest w krajowych i zagranicznych bazach danych: EBSCOhost, DOAJ – Directory of Open Access Journals, Index Copernicus, Google Scholar, BazTech, J-Gate.

Redaktorem naczelnym jest prof. dr hab. inż. Jan Siuta (honorowy Prezes Zarządu Głównego PTIE), natomiast redaktorem prowadzącym jest dr hab. inż. Gabriel Borowski, prof. nadzw. (Politechnika Lubelska, Prezes Lubelskiego Oddziału PTIE).

Na początku roku 2013 z czasopisma Inżynieria Ekologiczna wydzielono i zarejestrowano jako oddzielne czasopismo, wersję angielskojęzyczną, pt. „Journal of Ecological Engineering” (ISSN 2299-8993).

Czasopismo Journal of Ecological Engineering wydawane jest jako kwartalnik, w trybie Open Access i obsługiwane przez Editorial System. Po zgłoszeniu do ewaluacji MNiSzW w roku 2013 czasopismo uzyskało 7 pkt. Indeksowane jest w następujących bazach danych: SCOPUS, EBSCOhost, DOAJ – Directory of Open Access Journals, IndexCopernicus, Google Scholar, BazTech, J-Gate.

Redaktorem naczelnym jest dr hab. inż. Gabriel Borowski, prof. nadzw. (Politechnika Lubelska, Prezes Lubelskiego Oddziału PTIE), a zastępcą redaktora naczelnego jest prof. dr hab. Barbara Wiśniowska-Kielian (Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Prezes Krakowskiego Oddziału PTIE),

Oba czasopisma obsługiwane są przez Cross-Ref – międzynarodowy serwis nadający Digital Object Identifiers (DOI). Numery DOI przyznawane oddzielnie każdej publikacji ułatwiają ich identyfikację i indeksację w bibliotecznych bazach danych. Oba czasopisma zostały zgłoszone do Thomson Reuters Master Journal List i są w trakcie oceny ewaluacyjnej.

Poza wyżej wymienionymi czasopismami, wydawane są cyklicznie przez Oddziały Terenowe:

- „Zeszyty Naukowe Południowo-Wschodniego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej z siedzibą w Rzeszowie i Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego Oddział w Rzeszowie”. Puntacja MNiSW – 1 pkt. Wydawcą jest Oddział Południowo-Wschodni PTIE i Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Oddział Rzeszów, Redaktorem naczelnym jest prof. dr hab. Joanna Kostecka. Redakcja znajduje się w Uniwersytecie Rzeszowskim, Wydział Ekonomii, Zakład Biologicznych Podstaw Rolnictwa i Edukacji Środowiskowej.

- „Zeszyty Naukowe. Inżynieria Lądowa i Wodna w Kształtowaniu Środowiska”. Punctacja MNiSW – 4 pkt. Wydawcą jest Zarząd Oddziału Ziemi Kaliskiej PTIE oraz Instytut Badawczo-Rozwojowy Inżynierii Lądowej i Wodnej „Euroexbud” w Kaliszu. Redaktorem naczelnym jest prof nadzw. dr hab. inż. Zdzisław Małeckki.

Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej jest afiliowane przy Wydziale Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych Polskiej Akademii Nauk, a także jest członkiem Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej (FSNT-NOT).

PIŚMIENNICTWO

1. Działalność Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej w latach 1990–2008. Inżynieria Ekologiczna nr 20, 65–119.
2. Begemann W., Schiechl H.M. 1999. Inżynieria ekologiczna w budownictwie wodnym i ziemnym. Arkady, Warszawa, ss. 199.
3. Siuta J. 1999. Inżynieria ekologiczna i Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej. Chemia i Inżynieria Ekologiczna, nr 10, 961–967.
4. Siuta J. 2002. Inżynieria ekologiczna w mojej działalności. Wyd. Nauk. G. Borowski, Warszawa.
5. Statut Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej. Warszawa 2003.